

הכנסת העשרים וארבע

יוזם: חבר הכנסת יואב קיש

פ/24/3653

הצעת חוק הקמת ועדת חקירה ממלכתית לפרשת הרוגלות בשימוש משטרת ישראל, התשפ"ב–2022

הקמת ועדת חקירה	1. הממשלה תמנה ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת השימוש שנעשה על ידי משטרת ישראל ברוגלות.
פעולת הוועדה	2. הוועדה תפעל על פי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט–1968 ¹ .
מועדת תחילת פעילות הוועדה	3. הוועדה תחל פעולתה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

בחודשים ינואר-פברואר 2022 נחשף בתקשורת כי משטרת ישראל הפעילה נגד אזרחים רבים במדינת ישראל, לרבות אנשי ציבור, פוליטיקאים, ראשי רשויות מקומיות, אנשי עסקים, מנכ"לים של משרדים ממשלתיים, עיתונאים וכן בני משפחה של אזרחים אלה, תוכנות ריגול, רוגלות ואמצעים טכנולוגיים מתקדמים נוספים לצורך חקירה, מעקב ואיסוף מודיעין.

בהתחלה זכו הפרסומים להכחשה גורפת ממשטרת ישראל, אולם מאוחר יותר נסוגה משטרת ישראל מהכחשה זו. בתוך כך, פנה מפכ"ל המשטרה לשר לביטחון הפנים לשם הקמת ועדת בדיקה חיצונית לבדיקת הנושא, ואילו תנ"צ יואב תלם, סגן ראש אגף החקירות במשטרה, מסר לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת כי "מצאנו אנומליות טכנולוגיות אוטומטיות של חומרים, שיש לגביהם ויכוח משפטי אם מדובר בפעולות שלא לפי החוק".

בהמשך, ועדת בדיקה פנימית שמינה היועץ המשפטי לממשלה בראשות עו"ד עמית מררי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, מצאה כי אכן בוצע שימוש ברוגלות, ובמקרים מסוימים תוך חריגה או ניסיונות חריגה מהצווים שאושרו בבית המשפט. אמנם, הבדיקה שבוצעה הייתה מוגבלת בהיקפה, חלקית וזכתה לביקורת רבה ולפיה דו"ח הביניים שפורסם היה עמום כך שגילה טפח וכיסה טפחיים וכן כי ועדת הבדיקה לקתה בניגוד עניינים.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

בטרם פורסם דו"ח מררי, קראו שרים בכירים בממשלת ישראל לרבות שר האוצר אביגדור ליברמן, שרת הפנים איילת שקד, השר לבטחון פנים עמר בר לב ושר החוץ יאיר לפיד להקמת ועדת חקירה ממלכתית לפרשת הרוגלות. גם ראש הממשלה בנט אמר כי תיתכן הקמת ועדה כאמור, בכפוף לממצאי הבדיקה במשרד המשפטים.

אולם, לאחר שבדו"ח מררי ובמשפט נתניהו התברר כי לפרשה ישנה השפעה גם על תיקי רה"מ לשעבר נתניהו, הפסיקה ממשלת ישראל לעסוק בפרשה כמעט לחלוטין. עם זאת, הדי הפרשה עדיין מהדהדים ואמון הציבור בעקבות הפרשה נמצא במשבר חמור. פגיעה כה חמורה בכבודם ופרטיותם של אזרחי ישראל לא יכולה להיות עניין פוליטי. אין ימין ושמאל בהקשרים כאלה, וההשפעה האפשרית על תיקי נתניהו לא יכולה להכשיר את השרץ של פגיעה חמורה באזרחים ישראלים על ידי גורמי אכיפת החוק.

יתרה מכך, אותם גורמים שחוששים מכך שיתגלה כי נעשו עבירות על ידי גורמי האכיפה במשפטו של נתניהו וכי ועדת החקירה הממלכתית תקל עליו במשפטו, צריכים לחשוש הרבה יותר ממה קרה לדמוקרטיה הישראלית ולכבודם ופרטיותם של אזרחים ישראלים ודווקא להגן על הדמוקרטיה הישראלית.

לאור חומרת הדברים והחשש החמור כי במדינת ישראל, אשר הינה מדינה יהודית ודמוקרטית, הופעלו אמצעים טכנולוגיים מתקדמים המאפיינים מדינות דיקטטוריות כנגד אזרחים, לרבות אנשי ציבור בכירים, באופן אשר פוגע פגיעה חמורה בכבוד האדם, בפרטיות, בזכויות חשודים ונאשמים, בהליך הוגן וביסודות המשטר הדמוקרטי בישראל, מוצע להקים ועדת חקירה לפרשת שימוש גורמי אכיפת החוק ברוגלות.

ראוי כי ועדת החקירה הממלכתית תבחן בין היתר את שימוש גורמי אכיפת החוק, משטרת ישראל ומי מטעם בכלי רוגלה וכלים בעלי מאפיינים דומים וכן היקף השימוש האמור והשפעת השימוש על אזרחים ישראלים.

בנוסף, ראוי כי הועדה תתייחס לכלי רוגלה ככלים לרבות תוכנה כהגדרתה בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995, (להלן – החוק המחשבים) המאפשרים חדירה לחומר מחשב כהגדרתו בחוק המחשבים באופן סמוי או מרחוק לצורך ביצוע חיפוש כהגדרתו בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, האזנת סתר כהגדרתה בחוק האזנת סתר, תשל"ט-1979 או לצורך קבלת נתוני תקשורת כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר ב' התשפ"ב (09.03.2022)